

Referanser: KM 07/18, KR 44/19, UKM 8/19, KR 46/20

Arkivsak: 19/04898-5

KM 10.1/20 *Visjonsdokument for Den norske kirke 2019-2021* (<https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/slik-styres-kirken/plandokumenter/visjonsdokument/>)

KM 10.2/20 *Årsrapport 2019 for Den norske kirke* (<https://kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styres-kirken/kirkeradet/arsmeldinger/%C3%A5rsrapport%20for%20den%20norske%20kirke%202019%20revidert%202.%20juni.pdf>)

KM 10.3/20 *UKM 8/19 Kirke 2030* (<https://kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styres-kirken/ungdommens-kirkemote/2019/ukm%2008-19%20kirke2030.pdf>)

Strategi 2022-2025 - Introduksjon

Sammendrag

Dagens visjons- og strategidokument for Den norske kirke *Mer himmel på jord* ble vedtatt av Kirkemøtet i april 2018 for perioden 2019-2021, og skal derfor revideres på Kirkemøtet 2021. Kirkerådet ser det som hensiktsmessig å erstatte dette med et kort og overordnet strategidokument som gir retning gjennom en prioritering av nasjonale satsingsområder for Den norske kirke.

Opprinnelig var det lagt opp til samtaler i alle komiteer for å gi et nytt kirkemøte anledning til å løfte blikket og drøfte hvilke grep det er nødvendig og mulig å gjøre innenfor de rammer og muligheter kirken nå har. Korona situasjonen har medført endringer i planene også med hensyn til dette. Samtidig har denne tiden vist oss en kirke som må endre både måter å arbeide på og vektlegging av de ulike oppgavene. Dette gjør temaet strategi, satsinger og prioriteringer enda mer relevant.

Det legges opp til en høringsprosess på nytt, overordnet strategidokument i etterkant av Kirkemøtet. I plenum vil det bli gitt en introduksjon til høringen med særlig vekt på hva som skal være nasjonale satsingsområder for Den norske kirke i årene fremover.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å gjøre følgende vedtak:

Kirkemøtet ber Kirkerådet arbeide videre med strategi 2022-2025 som fremmes til vedtak for Kirkemøtet i 2021. Kirkemøtets innspill blir tatt med i den videre prosessen.

Saksorientering

Bakgrunn

Dagens visjons- og strategidokument *Mer himmel på jord* ble vedtatt av Kirkemøtet i 2018 for perioden 2019-2021. Det ble foreslått at det fremover legges opp til en fast revisjon av dokumentet på det andre kirkemøtet i hver valgperiode, slik at de valgte medlemmene kan være med å påvirke strategier i egen periode samtidig som de har et års erfaring bak seg. Derfor gjelder nåværende dokument for kun tre år og skal revideres på Kirkemøtet i 2021 – for perioden 2022-2025.

Av prioriteringshensyn i 2017 bestemte Kirkerådet at revisjonen ble avgrenset til det mest nødvendige, og at et nytt kirkemøte bør ta stilling til helheten i strategiarbeidet for Den norske kirke. Derfor ble det ikke gjennomført en høringsprosess, men en administrativ behandling i bispedømmerådene og Kirkerådet lå til grunn for saksfremlegget i 2018.

Fra før har et langsiktig blikk på Den norske kirkes utvikling under overskriften «Kirke 2030» vært tema i styringssamtalene med bispedømmene. Innspill fra samtalene er inkludert i Den norske kirkes årsrapport for 2018 og 2019, som inneholder statistikk, analyser og refleksjoner knyttet til hele kirkens virksomhet. Rapportene inneholder viktig bakgrunnsmateriale.

«Kirke 2030» var også tema for en av sakene på Ungdommens kirkemøte i 2019.

Vedtaket fra Ungdommens kirkemøte er en av referansene til saken.

I forbindelse med behandlingen av satsinger i budsjett 2021 vedtok Kirkerådet i sak 46/20 å videreføre de to satsingsområdene *Dåp* og *Digital kirke*.

Kirkerådet legger nå opp til en introduksjon til ny strategi 2022-2025 på Kirkemøtet i 2020 og en høringsprosess i etterkant.

Veien videre

Nåværende visjons- og strategidokument inneholder både visjon, kjerneord og strategiske mål med en rekke underordnede mål og tiltak. Det nye strategidokumentet kan med fordel være kortere og enklere enn dagens. Da vil det bli enklere for kirken regionalt og lokalt å utlede egne mål og tiltak.

Visjoner bør bli stående over tid og «Mer himmel på jord» synes å fungere nasjonalt og er tenkt videreført. Kirkens kjerneoppgaver vil alltid være gudstjenestefeiring, undervisning, diakoni og misjon. Dette står fast og må komme til uttrykk i strategien.

Utover det ønsker Kirkerådet at strategidokumentet skal inneholde strategiske satsingsområder for den kommende fireårsperioden. Det er Kirkemøtets oppgave å gi retning for en helhetlig prioritering av oppgaver og ressurser. Dette betyr at strategidokumentet ikke er tenkt å omtale alt kirken driver med, men vil konsentrere seg om å angi nasjonale satsingsområder for den kommende fireårsperioden.

Høringsdokumentet vil bli sendt ut etter Kirkemøtet 2020. Det vil omfatte struktur og innhold på hele strategidokumentet. Siden det nå ikke vil være anledning til samtaler i komiteene som opprinnelig planlagt, vil det bli en introduksjon til høringen og mulighet for en enkel drøfting i plenum med sikte på å sirkle inn hvilke satsingsområder som er mest aktuelle i de nærmeste årene.

Relevante spørsmål i denne sammenhengen er: Hva er de største utfordringene kirken står overfor i neste fireårsperiode? For å møte denne utviklingen best mulig: Hva må vi gjøre nå, hva må vi prioritere, hva må vi igangsette? Hvilke virkemidler har vi, hva begrenser oss? Hva må vi endre, hva kan vi prioritere ned?

Nedenfor presenteres bakgrunnsstoff for drøftingene. I første del beskrives noen sannsynlige samfunnsendringer som vil prege Norge fram mot 2030. I del to snevres blikket inn mot tros- og livssynsfeltet i Norge og utfordringer som Den norske kirke som organisasjon høyst sannsynlig står overfor. Alle disse endringene fordrer responser og handling fra kirkens side. Kirkemøtet utfordres på denne bakgrunn til å tenke gjennom hva som bør være viktige diakonale, organisatoriske og kommunikative satsingsområder framover.

En mulig måte å sortere satsinger på, kan være å dele dem inn i temaområder som alle er viktige for kirken nå og framover:

1. *Kvalitet i kirkens nærværarbeid* inkludert diakoni og kirkelige handlinger.
2. «*Den store fortellingen*» om lokalkirkens betydning, inkludert kulturarv og kirkebygg.
3. *Rettferd og klima* inkludert internasjonalt og økumenisk arbeid.
4. *Gode fellesløsninger for å utvikle kirkens tilbud videre*, inkludert organisering, digitalisering, rekruttering.

Samfunnsanalyser, faktagrunnlag og globalt utblikk

Det er vanskelig å si noe sikkert om hvordan samfunnet vil se ut om ti år. Vi kan likevel si noe om trender vi allerede ser. Samfunnstrendene og -utfordringene som beskrives i dette dokumentet er ikke ment å være uttømmende beskrivelser, men er et utvalg av vesentlige utviklingstrekk som sannsynligvis vil påvirke den samfunnsmessige konteksten til Den norske kirke i 2030. Utvalget baserer seg i hovedsak på Kirkens Nødhjelps globale strategi 2019,¹ Det lutherske verdensforbunds

---

¹ Norwegian Church Aid, *Global Strategy. Faith in Action* (2019):
<https://www.kirkensnodhjelp.no/contentassets/aa5fdabbb9ca418ca60830df9fb36ab9/global-strategy-2019.pdf>

strategi 2019-2024,² FAFO-rapporter tilknyttet forskningsprosjektet NordMod2030,³ NAVs omverdensanalyse 2019,⁴ EU-rapporten *Global Trends to 2030 – Challenges and Choices for Europe*,⁵ samt FNs 17 bærekraftsmål som utgjør et viktig rammeverk for ulike globale politiske satsinger fram mot 2030.⁶

1. Noen overordnede samfunnsperspektiver

Ulikhet og fattigdom: Ulikheten mellom fattige og rike land i verden øker. Det gjør også de økonomiske forskjellene innad i mange europeiske land – også de nordiske. Med en årlig estimert vekst på 1,4% vil Europa sannsynligvis være verdens nest største økonomi i 2030. Men det er likevel usikkert om veksten vil være stor nok til å redusere arbeidsledigheten og inkludere særlig de unge i arbeidsmarkedet. I norsk sammenheng er det verdt å merke seg at det har vært en økning i husholdninger med vedvarende lav inntekt siden årtusenskiftet. En SSB-rapport fra 2018 viser at det var 101.000 barn som vokste opp i hjem med vedvarende lav inntekt i Norge i 2016.⁷ Andelen barn under 18 år som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt er stigende, og en stigende andel av disse igjen er barn med innvandrerbakgrunn. En annen utfordring i Norge er økte boligpriser og vanskeligheter med å komme inn på boligmarkedet for dem som ikke får hjelp av foreldre, noe som igjen er med på å sementere klasseskiller.⁸ Covid19-pandemiens konsekvenser for norsk økonomi er vanskelig å estimere, men det er ikke usannsynlig å tenke seg at den bidrar til noe økt arbeidsledighet og økte forskjeller på sikt.

Klimaendringer: Klimaendringene vil ikke avta i årene framover, snarere tvert imot. Økte temperaturstigninger -og svingninger, samt økte tørke- og flomperioder, vil utgjøre store utfordringer for verdens land – også de europeiske. Europeisk mat- og vannforsyning vil kunne komme under press. Norge vil også merke dette, og klimadebatten vil sannsynligvis bli en enda viktigere del av den politiske diskursen enn i dag. Gjennom Parisavtalen har Norge og EU-land forpliktet seg til 40% reduksjon i utslippene av klimagasser fram mot 2030. Man kan vente seg mer radikale krav innenfor flere samfunnssektorer for å få til omstilling og et grønt skifte. Medlemsundersøkelsen i Den norske kirke viser også at kirkens medlemmer mener at klimakrisa og fattigdom er viktige saker som det norske samfunnet må gjøre mer for å løse.

---

² The Lutheran World Federation, *With Passion for the World. LWF Strategy 2019-2024* (2019): <https://www.lutheranworld.org/sites/default/files/2018/documents/strategy-2019-2024/screen/lwf-strategy-2019-2024-report-en-low.pdf>

³ NordMod2030: Forvitring eller fornying i Norden 2014-2030:

<https://www.faf.no/index.php/component/zoo/item/nordmod-hovedside>

⁴ NAVs omverdensanalyse 2019: <https://www.nav.no/no/nav-og-samfunn/kunnskap/analyser-fra-nav/analyser/navs-omverdensanalyse-2019>

⁵ European Strategy and Policy Analysis System (EPSAS): *Global Trends to 2030 – Challenges and Choices for Europe*, (2019): https://ec.europa.eu/epsc/sites/epsc/files/espas_report2019.pdf

⁶ <https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal>

⁷ Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) regner *vedvarende lav inntekt* som at en husholdning har en samlet inntekt som er mindre enn 60 prosent av medianinntekten i Norge. For en familie med to voksne og to barn var lavinntektsgrensen kr 443 000 i 2018.

<https://www.ssb.no/inntekt-og-forbruk/artikler-og-publikasjoner/flere-barn-i-husholdninger-med-vedvarende-lavinntekt>

⁸ Se <https://www.faf.no/index.php/component/zoo/item/nordmod-hovedside>

Flykninger og innvandring: Ikke minst vil klimaendringene også resultere i økt antall klimaflyktninger. Dette vil sette EUs yttergrenser under press. I hvilken grad dette vil påvirke Norge er uvisst, men det er grunn til å anta at innvandringsdebatten i hele Europa vil bli enda mer polarisert enn den allerede er. Presset på EUs yttergrenser avhenger i stor grad også av stabiliteten og utviklingen til landene i de omkringliggende regionene, som f.eks. Midtøsten, Nord-Afrika og Sentral-Asia. Annen type innvandring til Norge vil sannsynligvis fortsette å være konjunkturbestemt.

Menneskerettigheter, populisme og nasjonalisme: Det globale menneskerettighetsregimet og andre former for internasjonalt samarbeid er under press. Det rapporteres om en økning i brudd på internasjonal rett og menneskerettigheter, spesielt rettigheter for barn, kvinner, religiøse minoriteter, urfolk og andre minoriteter. Samtidig opplever man også flere steder økning i nasjonalisme, fremmedfrykt, populisme, rasisme og identitetspolitikk, hvor også religiøse symboler blir brukt aktivt i den politiske retorikken.

Demografi: De fleste europeiske landene vil få en aldrende befolkning fram mot 2030. Dette skyldes dels at eldre lever lenger enn før, og dels at fødselstallene synker. Denne tendensen er også gjeldende i Norge, og vil gi utslag i den norske befolkningen så vel som i medlemsmassen til Den norske kirke. Flere eldre vil gjøre det mer krevende å sikre bærekraftige velferdsordninger og vil utfordre arbeids- og velferdspolitikken i Norge fram mot 2030.

Digitalisering: Allerede før Covid19-pandemien ble det anslått at 125 milliarder enheter i verden vil være koblet opp til internett i 2030. Koronasituasjonen har ført til at digitaliseringen sannsynligvis blir enda mer omfattende og viktigere enn det man så for seg for bare ett år siden. Økt digitalisering i samfunnet vil kunne legge til rette for nye måter å organisere arbeid på og bygge organisasjon, enklere kommunikasjon, større informasjonstilgang, samt mer innbyggerinvolvering lokalt og nasjonalt. Samtidig fører digitalisering til nye samfunnsutfordringer, som for eksempel cyberangrep, spredning av falske nyheter, samt økte og mer synlige forskjeller mellom dem som faller innenfor og utenfor den digitale globaliseringen.

Urbanisering: Innen 2013 vil to tredeler av verdens befolkning bo i byer. Også i Norge øker tilflytningen til og rundt de store byene. Det er mye som tilsier at de økende forskjellene mellom by og land ikke vil bli mindre det neste tiåret. Press på byenes infrastruktur, økt sosial ekskludering og utarming av menneskelige ressurser på landsbygda er noen konsekvenser det pekes på. Man ser også for seg mer fragmenterte og pluralistiske lokalsamfunn, i byene så vel som på landet.

2. Nærmere blick på Den norske kirke og tros- og livssynsfeltet

Kirkelig organisering og nytt mulighetsrom: Med endrede relasjoner til staten har Den norske kirke fått større organisatorisk og økonomisk selvbestemmelse. Forhold som tidligere var bestemt av departementet, kan Kirkemøtet i større grad bestemme over selv og gjøre endringer på nå. Arbeidet med ny kirkelig organisering og én felles arbeidsgiverlinje vil kunne effektivisere kirkelig organisering og frigjøre ressurser. Ny digital teknologi gir nye muligheter for organisatorisk konsolidering, involvering og kommunikasjon med samfunnet, medlemmer og ansatte. Den norske kirke står overfor store endringsprosesser i årene framover, men dette gir også kirken

økt handlingsrom og flere muligheter til å tenke nytt om strukturer, regler og ressursbruk.

Lavere medlemsandel: På oppdrag fra Kirkerådet skrev tidligere forsker ved SSB, Helge Brunborg, i 2019 en rapport med framskrivning av medlemstall i Den norske kirke fram til 2039.⁹ Det mest sannsynlige scenariet er at den nedgangen vi har sett i medlemsandel årene 2011-2018 vil fortsette en stund til. Årsakene til dette er en kombinasjon av sekularisering som blant annet fører til at færre døper barna sine, høy grad av medlemskap blant dagens eldre, og økt innvandring. Kirken har et svakt fallende medlemstall, og Norge har et økende folketall. Dermed vil andelen kirkemedlemmer av befolkningen synke. Økningen i befolkningstall skyldes i stor grad innvandring, og svært få innvandrere blir medlemmer i Den norske kirke (flesteparten er katolikker, dernest muslimer). I følge framskrivningen vil medlemstallet holde seg godt over 3 millioner også i 2030, men andelen medlemmer av befolkningen vil synke med om lag 10 prosentpoeng og i 2030 sannsynligvis være på omtrent 60 prosent. I dag er andelen medlemmer av befolkningen ca. 70 prosent, og medlemstallet 3,7 millioner. Andelen ville vært ca. 85 % hvis man så bort fra innvandrerbefolkningen. Mest dramatisk for kirken er nedgangen i dåpstall. I 2008 ble det døpt om lag 42.600 barn i Den norske kirke, mens dette tallet hadde sunket til 28.450 i 2018. Fra og med 2019 har dessuten ordningen med fødselsmeldinger til Den norske kirke opphørt.

Økt religiøs pluralisering og sekularisering. Den norske kirke har hatt en økt satsing på religionsdialog det siste tiåret. Andelen mennesker utenfor Den norske kirke er økende, både de som tilhører andre trossamfunn og de som ikke er registrerte i noe tros- eller livssynssamfunn. Det skjer altså både en økt sekularisering og en økt religiøs pluralisering.¹⁰ Disse tendensene vil trolig ikke avta fram mot 2030, men hvordan de påvirker hverandre og samfunnet som helhet er vanskelig å si. Det er for eksempel vanskelig å svare på hvorvidt det blir mer eller mindre religion i det norske samfunnet, eller hvorvidt religiøs identitet blir mer eller mindre viktig på individnivå eller i samfunnet.

Mindre hegemonisk posisjon: Det som er mer sikkert er at Den norske kirke mister noe av den hegemoniske posisjonen den har hatt, selv om den vil fortsette å være det desidert største trossamfunnet i Norge også i 2030. Med avviklingen av statskirken har rettslige ordninger og Den norske kirkes bånd til statsmakt og politisk styring blitt endret. Men kirken har også mistet en del av det kulturelt-religiøse hegemoniet den har hatt i kraft av forestillingen om at den er bærer av en felles kulturarv, nasjonal identitet og viktige fellesskapsverdier. Den norske kirke er i dag både en grunnlovsforankret folkekirke og ett av flere trossamfunn i landet. Samfunnsmessige legitimeringsstrategier for Den norske kirke kan derfor ikke bare ta

---

⁹ Brunborg, 2019: «Utviklingen av antall medlemmer i Den norske kirke».

<https://kirken.no/globalassets/kirken.no/om-kirken/slik-styres-kirken/kirkeradet/2019/juni/krprosent2044.2-19prosent20framskrivningprosent20avprosent20antallprosent20medlemmerprosent20ioprocent20denprosent20norskeprosent20kirke.pdf>

¹⁰ Ulla Schmidt, «Norge: et religiøst pluralistisk samfunn?», i Botvar og Schmidt (red.) *Religion i dagens Norge. Mellom sekularisering og sakralisering*. Universitetsforlaget, Oslo: 2010; Vebjørn Horsfjord, Sven Thore Kloster, Gina Lende og Ole Jakob Løland, *Global kristendom – en samtidshistorie*. Oslo: Universitetsforlaget, 2018 (kap. 8).

utgangspunkt i majoritetsposisjonen og historien. Dette vil være et viktig perspektiv inn mot nasjonaljubileet i 2030.

Mangfold og sammensatt religiøs geografi: Den norske kirke har lenge vært preget av ulike religiøse geografier, f.eks. mellom Sør-Vestlandet, innlandet og Nord-Norge. I Sør Hålogaland er det en stabilt høy oppslutning om folkekirken. I Stavanger er det mange menigheter med høyt aktivitetsnivå og mange impulser utenfra. Samtidig oppleves press fra andre kirker og menigheter som virker mer attraktive, ikke minst for familier. I Oslo er medlemsandelen nede i 52 %, og kirkens medlemmer fordeler seg svært ulikt i ulike deler av byen. En stadig større andel av byens befolkning står uten tilknytning til et trossamfunn. Disse ulike kontekstene gir forskjellige utfordringer med å være en relevant og åpen folkekirke for alle. Men til tross for at mange regionale forskjeller i kultur, kirkeliv og fromhetsuttrykk ser ut til å vedvare har det også skjedd en utvisking av forskjeller mellom lokalsamfunn.¹¹ Mangfoldet lokal er større nå enn tidligere, og det blir viktig for Den norske kirke i årene framover å ha strukturer som klarer å romme dette mangfoldet, både nasjonalt og lokalt, i byene så vel som på bygdene. Dette betyr også at det må stimuleres til økumenisk nytenking i Den norske kirke. Stadig nye menigheter og kristne fellesskap etableres – ikke bare utenfor Den norske kirke, men også utenfor etablerte økumeniske nettverk.

Folkekirken og innvandrere: Pluraliseringen av både det norske samfunnet og den norske kirkevirkeligheten utfordrer også folkekirkebegrepet. For eksempel så viser årsmeldingen fra 2018 at Den norske kirke har lettere for å inkludere nye nordmenn i sitt diakonale arbeid enn å inkludere dem som likeverdige medlemmer i menighetene. Riktignok har de færreste som kommer til Norge en luthersk bakgrunn, og i et økumenisk samarbeid ønsker man ikke å «fiske» folk med en annen kirkelig tilhørighet. Samtidig blir nye mennesker døpt inn i våre menigheter og enkelte steder i landet er Den norske kirke det eneste lokale menighetsfellesskapet. Den norske kirke ønsker å være en inkluderende kirke for alle som ønsker å høre til. Dessuten er det viktig å utvikle gode økumeniske samarbeidsrelasjoner med innvandrermenigheter. I følge en kartlegging var det i 2014 over 250 innvandrermenigheter i Norge, og dette antallet er stigende.¹²

Kirkebygg: Den norske kirke ønsker å være en ansvarlig kulturminneforvalter. Kirkebyggene representerer nasjonale kunst- og kulturskatter fra de siste 1 000 år. Det lokale kirkebygget betyr mye for folk i lokalsamfunnene, noe man har erfart sterkt ved tap av kirkebygg, for eksempel ved brann.¹³ Kirkebyggene er viktige steder for tro og tilhørighet, og økt kulturbruk og formidling av kirkebyggenes historie, arkitektur og utsmykning er viktige satsingsområder. Dersom byggene fortsatt skal representere kulturelle fotavtrykk og levende gudstjenestesteder landet over, er det avgjørende å finne nye måter å finansiere nødvendig vedlikehold.

Menneskelige ressurser: Den største ressursen for Den norske kirke er likevel mennesker, både ansatte og frivillige. Det er omlag 8000 folkevalgte i Den norske

---

¹¹ Pål Kjetil Botvar, Pål Repstad og Olaf Aagedal, «Regionaliseringen av norsk religiøsitet», i *Religion i dagens Norge. Mellom sekularisering og sakralisering*.

¹² Lemma Desta. «National Report on Migrant and Multicultural Churches in Norway». Se www.migrantmenigheter.no

¹³ Ingrid Staurheim, *Kirkebygg og identitet. En religionssosiologisk undersøkelse av folks forhold til kirkebygget belyst gjennom reaksjoner på (to) kirkebranner*, Ph.d.-avhandling ved Teologisk fakultet, UiO, 2020.

kirke. Samlet sett regner man med at det er ca. 100 000 frivillige som deltar i arbeidet til Den norske kirke hvert år. Ved utgangen av 2018 hadde kirken om lag 1289 presteårsverk, 300 diakonistillinger, 730 ansatte i undervisningsstillinger, 871 i kirkemusikerstillinger og mer enn 3000 ansatte i andre stillinger.¹⁴ Men det er en utfordring å opprettholde antallet kirkelige ansatte, og arbeidsstokken i Den norske kirke blir eldre og eldre. 30% av dagens ansatte prester er over 60 år, og 30 % er mellom 50 og 60 år. Omtrent 100 prestestillinger står ledige, og over hele landet er det mangel på kvalifiserte søkere til utlyste stillinger. Rekrutteringsutfordringene utgjør en risiko for å nå målet om å være en landsdekkende folkekirke.

Kirkens samfunnsoppdrag: Den norske kirke ønsker å være en utadrettet kirke. Hver dag snakker diakonene i Den norske kirke samlet sett med 1257 brukere av det diakonale tjenestetilbudet.¹⁵ Trosopplæringen når hvert år ca. 250 000 barn og unge. Over 1100 menigheter samler inn penger til Kirkens nødhjelps fasteaksjon, og 955 menigheter har misjonsavtaler med en av misjonsorganisasjonene i SMM.¹⁶ I en tid hvor kirken har en svakere formell relasjon til det offentlige, blir det desto viktigere å være tilstede på fellesarenaene i samfunnet. Kirken er landets største kulturinstitusjon og bidrar med ukentlige kulturtilbud i alle landets kommuner. Kirken møter mennesker i lokalsamfunnet, på digitale flater og deltar i samfunnsdebatter både lokalt og nasjonalt. Kirken vil bidra til å fremme verdier som ivaretar menneskeverdet og skaperverket og protesterer når disse verdiene trues. Gjennom lokale, nasjonale og internasjonale nettverk deltar Den norske kirke i freds- og forsoningsarbeid og arbeider for menneskerettigheter og vern av skaperverket. Like fullt etterlyses ofte Den norske kirke i ulike samfunnsdebatter og har et potensial til å bli enda mer synlig i ulike offentlige rom.¹⁷

Hva må gjøres? Blant annet med bakgrunn i disse analysene og beskrivelsene utfordres Kirkemøtet nå til å stake ut retning, bestemme seg for hva som er viktigst å få gjort, og prioritere ressursbruk – enten det er ansatte eller økonomi. Den norske kirke har et godt utgangspunkt med mange ressurser: 71 % av befolkningen er medlemmer, vi får om lag to milliarder i årlige bevilgninger fra staten og ca. fire milliarder fra kommunene. Vi har et stort og organisert nettverk av folkevalgte, ansatte, frivillige og kirkebygg over hele landet, og vi har mange relasjoner til ulike deler av samfunnet, lokalt så vel som internasjonalt. For å møte utfordringene Den norske kirke står overfor på en best mulig måte, er det avgjørende at Kirkemøtet tar stilling til hvilke områder som krever en særlig satsing og oppfølging.

---

¹⁴ Tall fra KAs lønns- og personalstatistikk 2018. Her oppgis kun antall ansatte, ikke antall årsverk. I kategorien «andre stillinger» inngår bl.a. kirkegårds- og gravferdsstillinger, klokkestillinger, administrative stillinger, lederstillinger og ansatte i menighetsbarnehager.

¹⁵ Kirkerådet 2018, Diakoniundersøkelsen 2018. Hver diakon eller diakonimedarbeider hadde i gjennomsnitt kontakt med 5 barn, 12 ungdommer, 35 voksne, 34 seniorer, 4 flyktninger eller asylsøkere, og 4 økonomisk vanskeligstilte hver uke i 2017.

¹⁶ Samarbeidsrådet for menighet og misjon (SMM) er et samarbeid mellom Den norske kirke og følgende syv misjonsorganisasjoner: Det norske misjonsselskap, Misjonsalliansen, Normisjon, Stefanusalliansen, Himal-Partner, Den norske Israelmisjon, Areopagos.

¹⁷ Jf. Geelmuyden Kieses rapport om Dnk i 2018.(?)

Økonomiske/administrative konsekvenser

Strategidokumentet med satsingsområder som vedtas i 2021 kan få økonomiske og administrative konsekvenser som må innarbeides i kommende budsjetter.